

Nezákonnost spatřuje stížnost konečně v tom, že žal. úřad opřel nař. rozhodnutí o § 113 ústavní listiny přes to, že tento zákon potřebuje ústavního provedení, a že rozpuštění spolku odůvodnil důvody politickými (Staatsgefährlichkeit), což je podle názoru stížnosti možno jen podle zákona o zrušení politických stran. Stížnost se mýlí, že ustanovení 2. odstavce § 113 ústavní listiny, podle něhož »spolek může býti rozpuštěn jen, když jeho činností byl porušen trestní zákon nebo veřejný pokoj a řád«, potřebuje ještě ústavního provedení. O potřebě ústavního provedení není ve zmíněné normě zmínky a provedení takového ona norma nepotřebuje ani podle svého obsahu, když se v ní jasně stanoví, z kterých důvodů může býti jedině spolek rozpuštěn. Poněvadž pak podle čl. XI. ústavní listiny v den vyhlášení ústavní listiny pozbývají platnosti též všechna ustanovení, která odporují této ústavní listině, nemůže býti pochybnosti o tom, že cit. ustanovením § 113 ústavní listiny byl změněn § 24 spolk. zákona č. 134/1867 ř. z. a že od uvedeného dne je možno rozpustiti spolek jen z důvodů uvedených v § 113 ústavní listiny. Opačné tvrzení stížnosti je nesprávné. Jestliže pak stížnost tvrdí, že žal. úřad nepřipustně odůvodnil nař. rozhodnutí politickými důvody, sluší na to odpověděti, že odůvodnění nař. rozhodnutí vyznělo v ten smysl, že stěžující si spolek svojí činností porušil veřejný pokoj a řád, kterážto činnost je podle cit. § 113 ústavní listiny dostatečným důvodem, aby spolek byl úředně rozpuštěn.

Č. 12.938.

Justiční správa: Stálý soudní tlumočník může býti zbaven své funkce i proto, že vědomě doplnil překlad listiny právní nebo jiné výrazy, které nejsou v originále, aniž je označil za svoje doplňky.

(Nález z 12. června 1937 č. 13.258/37.)

Prejudikatura: Boh. A 12.293/36.

Věc: Ph. Dr. Nišan M. v Praze proti rozh. min. spravedlnosti ze 4. června 1934 o tlumočnickém oprávnění.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: St-l byl usnesením vrch. soudu v Praze z 22. listopadu 1929 ustanoven stálým přísežným tlumočnickem řeči arménské a turecké pro překlady z těchto řečí do řeči české a německé a naopak. Usnesením z 1. prosince 1933 odňal vrch. soud v Praze st-li toto tlumočnické oprávnění, odůvodniv opatření to »zjištěním učiněným ze spisů rektorátu Karlovy university v Praze o nesprávném překladu programu arménského gymnasia v Makri-Köy, který vyhotovil a kterým správný obsah uvedené listiny byl zkomolen. Tím byla porušena spolehlivost a důvěryhodnost, které jsou samozřejmým předpokladem pro působení soudního přísežného tlumočnicka.«

Nař. rozhodnutím nevyhovělo min. spravedlnosti stížnosti st-lově, vyslovivši mimo jiné, že st-l do svého překladu přidal slova »moderní a klasické jazyky«.

Rozhoduje o stížnosti vznesené do tohoto rozhodnutí řídil se nss těmito úvahami:

Mezi stranami není sporu o tom, že st-l, pořizuje jako přísežný tlumočník překlad programu arménské střední školy v Makri-Köy v Turecku z jazyka arménského do češtiny, ve větě, přeložené jím slovy: »Respektujíc dnešní požadavky místních i zahraničních vysokých škol přednášejí se na této škole klasické i moderní jazyky, jakož i veškeré vědy a umění«, — přidal v překladu slova »klasické i moderní«, kterých původní (překládaný) text neobsahoval. Žal. úřad z této nesporné skutečnosti (doplnění překládaného textu určitými výrazy) usoudil, že překlad v nejdůležitější části o tom, čemu se na ústavu učí, je nesprávný proto, že vloženo do něho to, co v původním znění programu není obsaženo; jinými slovy řečeno, shledal nesprávnost překladu v tom, že neodpovídá přesně překládanému textu, tedy v jeho nepřesnosti. Vzhledem ke znění tlumočnické přísahy řídit se přesně zákony, dospěl pak k závěru, že st-l tímto postupem (nesprávným překladem), přičicím se jeho přísaze, vzbudil pochybnosti o spolehlivosti a způsobilosti tlumočnické. Stížnost považuje toto stanovisko úřadu za nezákonné, tvrdíc, že o nesprávnosti překladu nemůže býti řeči, ježto připojením oněch výrazů st-l doplnil překlad jen pro jeho větší jasnost a srozumitelnost, aniž tím pozměnil správnost jeho, resp. zvýšil doplňkem tím význam učiliště. Moderní i klasické jazyky se prý na onom učilišti skutečně přednášejí. Mimo to nešlo o překlad listiny právní, kde doplněk samovolně připojený může mítí právní následky, nýbrž pouze o překlad tištěného programu školy, jehož doplnění nelze považovati za postup porušující přísahu za okolností budících pochybnost o spolehlivosti a způsobilosti. Naopak doplnění provedeno prý na základě zvláštních místních znalostí st-lových, které kvalifikaci jeho zvyšují. Tomuto stanovisku stížnosti nemohl však nss dátí za pravdu.

Jak bylo vysloveno a odůvodněno již v nálezu nss ze 17. února 1936 č. 3646/34 Boh. A 12.293/36 na základě ustanovení §§ 288 a 289 nesp. pat. č. 208/1854 ř. z., dále dvorského dekretu z 22. prosince 1835 č. 109 Sb. zák. soud. (v souvislosti s výnosem min. spravedlnosti z 12. června 1897 č. 12.697 Věstník min. č. 24/1897), mohou vrch. soudem za tlumočníky cizích jazyků býti ustanoveny jen osoby, o nichž vrchní soud »každým způsobem« nabyt přesvědčení, že jsou úplně znalé jazyka, pro nějž mají býti ustanoveny, a že jsou spolehlivé. Tato úplná znalost jazyka a spolehlivost je pak nezbytným předpokladem nejen pro původní ustanovení určité osoby přísežným tlumočníkem, nýbrž i pro trvání úřední činnosti tlumočníka. Dovozeno to z toho, že podle § 289 nesp. pat. č. 208/1854 ř. z. (bod 4 dv. dekr. č. 109/1835 Sb. zák. soud.) musí tlumočník, dovolávaje se výkonu tlumočnické přísahy, na konci překladu osvědčiti, že překlad přesně souhlasí s původní listinou, a potvrditi osvědčení svým podpisem a úřední pečeti. Důsledkem tohoto postavení soudního přísežného tlumočníka je pak podle § 292 nesp. pat. č. 208/1854 ř. z. (viz i bod 6 dekretu dv. č. 109/1835 Sb. zák. soud.), že překlad tlumočníka přísežně ustanoveného je tímto soudem, jakož i jinými soudy a úřady pokládati za správný. Předpisy tyto vtiskují tedy

kdežto st-l doznal prý jen přidání slov »klasické a moderní«, kdežto výraz »jazyky« byl v překladu správně uveden. Stížnost má sice pravdu, že st-l v odvolání k žal. úřadu a pak při protokolárním výsledku u kraj. soudu civil. v Praze přiznal, že v překladu přidal na vysvětlení do závorky slova »moderní a klasické« — sc. jazyky, kdežto nař. rozhodnutí konstatovalo, že doznává přidání slov »moderní a klasické jazyky«, tedy tří slov na místo st-lem doznáných slov dvou. Ale tato nesprávnost, která zřejmě byla způsobena pouze mylným umístěním uvozovek, není nijak podstatnou (§ 6 zákona o ss), aspoň st-l sám její podstatnost nijak nekonkretisuje (§ 18 zákona o ss), naopak námitky jeho výslovně brojí proti zákonitosti nař. rozhodnutí jen s hlediska doplnění oněch dvou slov »klasické a moderní« — rozuměj jazyky.

Mimo to namítá stížnost, že odporuje spisům tvrzení nař. rozhodnutí, že st-l nejdůležitější část prospektu o tom, čemu se učí na ústavu, přeložil »volně, ale zcela nesprávně«, vloživ do překladu to, co nevyjadřuje původní znění. Výtka tato je lichá, neboť nař. rozhodnutí konstatuje, že st-l onu část prospektu přeložil ne volně, ale zcela nesprávně. Že pak nesprávností se tu rozumí nepřesnost překladu, bylo již shora řečeno. Tvrzená nepřesnost však neodporuje spisům, kdyžť ji st-l sám doznává.

Za tohoto stavu věci, když nebylo nijak vyvráceno zjištění žal. úřadu, že st-l při svém jmenování tlumočnickem přísahou stvrdil, že bude překládati listiny jemu předložené podle nejlepšího svého vědomí a svědomí a bude se přesně podle zákona řídit, když dále doznal, že doplnil překlad výrazy v originálu neobsaženými, které jako doplněk nebo vysvětlivka nebyly v překladu označeny, ač podle předpisu § 289 nesp. pat. měl potvrditi, že překlad jeho přesně souhlasí s původní listinou, — nelze uznati, že by závěr žal. úřadu o tom, že st-l nepřesným překladem porušil přísežný závazek způsobem budícím pochybnost o jeho spolehlivosti a způsobilosti, byl nelogickým nebo jinak vadným. Není tedy nezákonným, jestliže úřady justiční správy zbavily st-le funkce stálého soudního tlumočníka z důvodu jeho nespolehlivosti a nezpůsobilosti k této funkci.

Č. 12.939.

Š k o l s t v í : * Příslušnosti, jež min. nař. z 11. února 1888 č. 19 ř. z. o habilitaci soukromých docentů na universitách prikazuje do působnosti profesorského sboru, nejsou výkonem subjektivních práv samosprávné korporace, nýbrž plněním úředních povinností profesorského sboru jako orgánu státní správy vyučovací.

(Nález z 14. června 1937 č. 8836/34.)

V ě c : Profesorský sbor lékařské fakulty university Komenského v Bratislavě proti rozh. min. škol. a nár. osvěty v Praze z 2. prosince 1933 o habilitačním řízení.

V ý r o k : Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.